

Reactie op internetconsultatie “Wet Voorschriften vrijstelling leerplicht bij richtingbezwaren”

Geachte,

Het lezen van dit wetsvoorstel heeft ons heel erg geraakt. We zijn ouders van twee kleine kinderen (bijna 2 en 4 jaar) en zijn ontzettend blij met de vrijheid die tot nog toe in Nederland thuis educatie mogelijk maakte. We kiezen heel bewust voor deze wijze van educatie, omdat deze voor ons de meest passende vorm is waarin we onze kinderen tot ontplooiing zien komen, nu en in de toekomst. Deze keuze heeft voor ons grote consequenties, want dit betekent en vraagt een enorme toewijding op velerlei vlakken. Zoals financieel zonder overheidssubsidie en 1 inkomen. Aan creativiteit, het creëren van activiteiten en leervormen aansluitend bij onze kinderen. Het opbouwen van een gezonde gemeenschap rondom onze kinderen samen met andere thuisonderwijs ouders. Het zorgen voor een continue inspirerende omgeving waarin onze kinderen spelenderwijs kunnen leren. Het heel bewust volgen en observeren van onze kinderen in hun ontwikkeling en hierin overleggen als nodig met andere deskundigen op dit vlak. Ook op onze carrière heeft deze keuze een grote invloed. Kortom het is een keuze die een grote impact heeft op ons leven, een keuze die we zeer bewust maken. Het is ook een groot avontuur dat we samen met onze kinderen aangaan. Samen gaan we op pad en weten niet en kunnen ook nog niet weten hoe dat pad er precies uit gaat zien, wat inherent is aan onze vorm van thuis educatie. We zijn ons heel bewust dat je een gezonde en inspirerende gemeenschap nodig hebt om je kind volledig tot ontplooiing te laten komen. Daarom doen we dit niet alleen, maar samen met een gemeenschap van andere thuisonderwijsgezinnen en rond onze woonplaats Zutphen.

Wij willen u hieronder graag enkele van onze ideeën meegeven waarom wij denken dat deze vorm van educatie mogelijk moet blijven:

Allereerst raakt ons dit wetsvoorstel, omdat het vrijheden inperkt waar we als Nederlanders, als mens recht op hebben. De vrijheid tot keuze van educatie. Kinderen hebben recht op onderwijs. Het recht op onderwijs is in verschillende mensenrechtenverdragen en Universele verklaring van de rechten van de mens opgenomen. Het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) is daarvan verreweg het belangrijkste. Uit deze verdragen spreekt vrijheid en de mogelijkheid voor ieder kind tot ontwikkeling. Het recht op onderwijs is in Nederland echter vertaald naar nationale wetgeving: de Leerplichtwet. Het recht op onderwijs is dus omgevormd naar een plicht voor ouders i.p.v. een recht voor kinderen. De leerplicht is meer dan 100 jaar geleden ingevoerd, omdat destijds veel kinderen hun ouders moesten helpen met werken op het land. Dit is allang niet meer aan de orde. De leerplicht wordt beschreven in de Leerplichtwet, maar daarin staat niets over de kwaliteit van het onderwijs. De Nederlandse overheid heeft daarom wetten ingevoerd waarin staat beschreven aan welke minimumvoorwaarden een school moet voldoen. Maar daarmee zijn alle verschillende vormen van onderwijs in Nederland geworden tot een eenheidsworst, met elk een ander randje. Het kind krijgt een verplicht aantal schooluren per week, met een verplicht vakkenpakket en programma die veelal niet aansluit bij de interesses en mogelijkheden van het kind op dat moment met alle gevolgen van dien (somberheid, moeilijk verstaanbaar gedrag, desinteresse in de wereld, on-

vertrouwen naar zichzelf, faalangst, stressstoornissen, ...). Deze nieuwe wet maakt de laatste mogelijkheid in Nederland tot werkelijk vrij onderwijs en daarmee de mogelijkheid om werkelijk passend onderwijs vorm te geven voor ieder individueel kind onmogelijk. Daarmee wordt het laatste gat gedicht tot een gedwongen schoolsysteem. En dat met het gegeven uit vele grootschalige onderzoeken dat dit juist de ontwikkeling van veel kinderen op allerlei gebieden (zelfvertrouwen, creativiteit, zelfstandigheid, motivatie, levenslust, intelligentie, sociale vaardigheden, lichamelijke ontwikkeling en gezondheid,) niet ten goede komt. Een onvrij systeem dus en juist beperkend in de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind. Als bevlogen ouders van 2 levenslustige jonge kinderen is dit wat ons heel erg aangrijpt en verontrust met dit nieuwe wetsvoorstel wat er nu ligt.

Ook de vrijheid van privacy van het gezin en het kind komen met dit wetsvoorstel in het geding. De macht die de leerplicht ambtenaar hierin krijgt om de thuisonderwijssituatie goed of af te keuren klopt naar ons inzicht niet. Er worden zoveel benauwende eisen gesteld dat het praktisch onmogelijk wordt om onze thuisonderwijs visie nog langer vorm te kunnen geven. Met dit wetsvoorstel zullen we moeten worden tot een 1-mans school, - regels waar zelfs scholen niet aan onderworpen worden. Ook gek, want daarmee ontnemen je het kind ook weer de mogelijkheid om zich sociaal te kunnen ontwikkelen aan een diversiteit aan leerkrachten of inspirerende ouders.

Wij pleiten voor een wetsvoorstel waarin het mogelijk blijft thuisonderwijs te geven voor iedere ouder of kind die dat op een bepaald moment zou wensen. Juist ook als het kind in eerste instantie bij een school zat. Zodat ieder kind op ieder moment de voor hem of haar meest passende vorm van educatie kan krijgen.

Daarnaast raakt ons dit wetsvoorstel omdat uit alles blijkt dat het is geschreven zonder notie te hebben wat thuis is of kan zijn. Daarom geven wij graag een beeld van wat wij hieronder verstaan.

Het is hier op zijn plek het verschil aan te duiden tussen onderwijs en educatie. Wij vinden dat elk kind recht heeft op een goede educatie. En educatie is niet gelijk aan onderwijs en zeker niet aan school. Schooltje spelen thuis zoals in het wetsvoorstel gesuggereerd wordt heeft weinig te maken met thuis educatie.

Laten we het volgende beeld als voorbeeld nemen:

De maatschappij is de zee en school is het aquarium (waarin de zee/maatschappij wordt nagebootst) die een jong mens op de zee moet voorbereiden. Echter dit wetsvoorstel maakt van thuis educatie de meest saaie, kleine glazen benauwde visbokaal!(*1)

Thuis educatie waarin de maatschappij, de wereld, het universum je klaslokaal kunnen zijn, zou nu plots op een locatie, door een persoon moeten gebeuren?

Het kind, maar ook de volwassene ontwikkelt juist zijn intelligentie optimaal door te leven in een omgeving rijk aan informatie en indrukken, door afwisseling, buiten en in de natuur zijn, kunst, veel beweging, creativiteit, diversiteit en avontuur. Veel wetenschappelijke onderzoeken hebben dit al aangetoond.(*2) Leren gaat spelenderwijs en door letterlijk op te groeien en te leren in en door de maatschappij waarin we leven.

Ieder mens is geboren met een gigantisch potentieel. Een potentieel aan talenten en enthousiasme, levensvreugde, speel- en ontdekkingsdrang. Het is bewezen(*3) dat deze kwaliteiten moeten "aan gaan" om überhaupt iets te leren. Wij zijn van mening dat thuis educatie bij uitstek een vorm van educatie is om dit enthousiasme en het natuurlijke leerproces te voeden, authentiek te houden, zodat van daaruit natuurlijkerwijs ontwikkeld en geleerd kan worden. Uit talloze voorbeelden zogenoemde van *self educatied* kinderen is gebleken dat als deze kwaliteiten 'aan gaan'

in korte tijd bergen werk verzet kunnen worden. Op deze manier worden kwaliteiten ontwikkeld die van onschatbare waarde zijn in een mensenleven en zeker in een tijd als nu, waarin de maatschappij in razende vaart transformeert en vele mondiale problemen kent die we nu nog niet op weten te lossen. De veelal bovengemiddelde resultaten en vroege zelfstandigheid op allerlei vlak van *self educated* kinderen over heel de wereld spreken hier boekdelen.

En dan komt dit wetsvoorstel met zijn toetsen, onderwijsplan en kindvolgsysteem waarbij het zeer moeilijk wordt dit potentieel van onze kinderen op eigen tempo en wijze te laten ontplooiën.

Wij geloven dat het zicht willen hebben op de groep kinderen die thuis educatie krijgen ook op andere manieren kan. Manieren die de vrijheid en privacy niet aantasten, waarin wordt samengewerkt in vertrouwen met ouders en thuis onderwijs verenigingen. Wij denken dan bijvoorbeeld aan het opbouwen van een portfolio en op latere leeftijd het aantonen van competenties (iets waar in sollicitaties steeds meer naar gekeken wordt i.p.v. naar diploma's).

Kortom we hopen van harte dat dit wetsvoorstel de prullenbak ingaat en dat er gekeken gaat worden naar hoe we optimale voorwaarden kunnen creëren om de kinderen van de toekomst zo te ondersteunen dat ze kunnen opgroeien tot optimaal authentieke, actief deelnemende, zelf verantwoordelijke, creatieve wereld burgers. Iets wat onze aarde en maatschappij op dit moment in de geschiedenis juist heel hard nodig heeft!

Ondertekend

Thuis educatie ouders

*1. Het beeld van de zee en het aquarium komt van Andre Stern, een Duitse muzikant, schrijver, spreker, vader, gitaarbouwmeester, journalist en nog veel meer, die nog nooit een voet in een school heeft gezet. Voor info zie: www.andrestern.com.

*2. O.a. professor Erik Scherder doet veel onderzoek naar de optimale ontwikkeling van de hersenen van de mens. Wereldwijd zijn er ook grote onderzoeken gedaan naar het effect van toetsing op jonge kinderen (o.a. in de Scandinavische landen). Uit al deze onderzoeken blijkt dat toetsing en vele schoolbankuren juist averechts werken op de ontwikkeling van het kind. Hieruit blijkt dat kinderen juist zoveel mogelijk vrij moeten kunnen spelen, leren en creëren, aansluitend bij hun eigen interesses.

*3. zie o.a. het werk van prof. Gerald Hüther